Budynek mieszkalny wielorodzinny
z częścią biurową i garażem podziemnym

ul. Skaryszewska 3 w Warszawie

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla garażu i części biurowej

Opracował: mgr inż. poż. Adam Wiśniewski

DA

Przekazać do wdrożenia

06.07.2023 r.

WARSZAWA luty 2020 r.

SPIS TREŚCI

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE..... 4
II. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ..... 5
III. POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWTAWANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA..... 6
IV. ZASADY PROFILAKTYKI POŻAROWEJ W BUDYNKU..... 7
V. ZASADY ROZMIESZCZANIA I UŻYCIA PODRĘCZNEGO SPRZETU GAŚNICZEGO..... 12
VI. SPOSÓBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO ZAGROŻENIA..... 17
VII. SPOSOBY ORGANIZACJI I WARUNKI EWAKUACJI OSÓB I MIENIA..... 20
VIII. SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYCMI I TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI..... 22
IX. PRAKTYCZNE SPRAWDZANIE WARUNKÓW I ORGANIZACJI EWAKUACJI (PSE) 23
X. SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM..... 24
XI. SPOSOBY PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM URZĄDZEŃ PRZECIW-POŻAROWYCH I GAŚNIC ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W OBIEKCIE..... 27
XII. WYKAZ PRZEPISÓW..... 31
XIII. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW..... 31

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Zgodnie z ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. właściciel budynku zobowiązany jest do zapewnienia jego ochrony przeciwpożarowej, rozumianej przez ustawę, jako kompleks przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innymi miejscowymi zagrożeniami. Ustawową odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej właściciel na podstawie zawartej umowy cywilno prawnej może przekazać w całości lub w części ich zarządcy lub użytkownikowi. Jednak w przypadku, gdy taka umowa nie została zawarta odpowiedzialność za realizację obowiązków spoczywa na faktycznie władającym budynkiem lub obiektem budowlanym. Na tej podstawie właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, zobowiązany jest w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno - budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Szczegółowe wymagania dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719, z późn. zm.).

Zgodnie z § 6 tego rozporządzenia właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów będących ich częścią stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich, opracowują instrukcje bezpieczeństwa pożarowego.

Stosownie do tych wymagań w praktyce, zarówno w sferze organizacyjnej oraz w obszarze technicznych środków zabezpieczeń przeciwpożarowych, odbywa się przez określenie zadań poszczególnym podmiotom gospodarczym i ich komórkom organizacyjnym.

Cel oraz zasady stosowania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

1. Celem instrukcji jest określenie wymagań przeciwpożarowych w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym, itp., jakie należy uwzględnić podczas eksploatacji budynku.
2. Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko.
3. Postanowienia instrukcji obowiązują również wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm (osób prawnych i fizycznych) prowadzących działalność gospodarczą w budynku

lub wykonujących jakiekolwiek prace na jego terenie. Obowiązek zapoznania tych osób z treścią instrukcji spoczywa na ich pracodawcy (najemcy/wykonawcy).

4. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem. Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się postanowieniami instrukcji stanowi załącznik nr 4. Oświadczenie powinno być przechowywane w aktach osobowych pracownika.
5. Instrukcja powinna być poddawana okresowej aktualizacji, **co najmniej raz na dwa lata,** a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.
6. Postanowienia zawarte w niniejszej instrukcji są zgodne z przepisami szczegółowymi z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz innymi przepisami i aktami normatywnymi.

II. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ
(wyciąg z dokumentacji projektowej budynku)

Nazwa obiektu.

Budynek mieszkalny wielorodzinny z częścią biurową i garażem podziemnym przy ul. Skaryszewskiej 3 Warszawie.

Charakterystyka ogólna obiektu.

Budynek o wysokości w części nadziemnej – 7 kondygnacji nadziemnych i jednej kondygnacji podziemnej, zaliczony do budynków średnio wysokich (SW). Na kondygnacji podziemnej znajduje się garaż zamknięty z pomieszczeniami technicznymi i gospodarczymi.

Budynek zaprojektowano i wykonano w klasie B odporności pożarowej.

Kategoria zagrożenia życia, liczba osób.

Budynek z uwagi na przeznaczenie oraz sposób użytkowania zakwalifikowano do kategorii zagrożenia życia ludzi ZL IV w części mieszkalnej, ZL III w części biurowej. Na kondygnacji podziemnej znajduje się garaż, pomieszczenia techniczne i gospodarcze. Pomieszczenia techniczne, gospodarcze i garaż zaliczono do kategorii PM o obciążeniu ogniowym do 500 MJ/m^2.

Kubatura budynku : 28 119,4 m3 . Powierzchnia użytkowa całkowita - 4 154,85 m2

Powierzchnia użytkowa parteru - 520,78 m2, kondygnacji VII -520,78m2, garażu -

Podział obiektu na strefy pożarowe.

Budynek w celu ograniczenia możliwości rozprzestrzeniania się pożaru podzielono na następujące strefy pożarowe:

1. kondygnacja biurowa parter (dwie odrębne strefy),
2. część mieszkalna,
3. kondygnacja VII biurowa,
4. Pomieszczenia techniczne i gospodarcze.
5. Garaż na kondygnacji -1

Warunki ewakuacji.

Klatki w budynku w obudowane i zamykane drzwiami ppoż. oraz wyposażone w klapy dymowe z napowietrzaniem kompensacyjnym poprzez otwarcie drzwi i okien na parterze, od garażu oddzielone przedsionkiem przeciwpożarowym.

Długości przejść i dojść ewakuacyjnych odpowiadają wymaganiom określonym w przepisach techniczno – budowlanych. Drogi ewakuacyjne wyposażone zostały w oprawy oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego (kierunkowe) oraz oznakowane zostały znakami ewakuacyjnymi.

Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe.

Budynek wyposażony jest w następujące instalacje oraz urządzenia przeciwpożarowe:

a. Przeciwpożarowe klapy odcinające – zainstalowane w układzie wentylacji mechanicznej ogólnej.
b. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa – hydranty 33 w garażu i 25 w strefach biurowych o powierzchni ponad 200 m2, zasilane przez hydrofor z sieci miejskiej.
c. Oświetlenie awaryjne – ewakuacyjne (oprawy z własnym źródłem zasilania) zainstalowane na drogach ewakuacyjnych, w tym klatkach schodowych, korytarzach oraz w garażu.
d. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.
e. Klapy dymowe oddymiające klatki schodowe i szyby windowe.

Przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę.

Wymaganą ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru w ilości 20 l/s zapewniają hydranty zewnętrzne usytuowane przy ulicy Skaryszewskiej.

Drogi pożarowe.

Dojazd pożarowy do budynku zapewnia ciąg pieszo-jezdny z wjazdem od ul. Skaryszewskiej, wraz z możliwością zawracania pod budynkiem. Szerokość drogi 4 m, nośność 100 kN na oś pojazdu, odległość od ściany budynku od 5 do 15 m. Droga zapewnia dostęp do 30% obwodu elewacji budynków.

III. POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTAWANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA

Pod pojęciem zagrożenia pożarowego i wybuchowego określa się wszystkie czynniki, które składają się na możliwość powstania pożaru lub wybuchu, którego następstwem bywa pożar.

Źródła powstawania pożaru.

Ewentualne możliwości powstawania pożarów w budynku mogą wynikać z:

- wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych i elektronicznych wynikających z:
  - niewłaściwego ich wykonania,
  - zwarcia,
  - przeciążenia spowodowanego włączaniem zbyt dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
  - zastosowania urządzeń ogrzewczych niezgodnie z zaleceniami producenta,
  - niezachowania wymaganych odległości urządzeń ogrzewczych i żarowych punktów świetlnych od materiałów palnych zastosowania niewłaściwych urządzeń zabezpieczających,

  - zastosowania prowizorycznych instalacji i urządzeń,
  - braku bieżącej i okresowej konserwacji instalacji lub urządzeń,
- używania otwartego ognia w miejscach do tego nie przeznaczonych,
- zaprószenia ognia spowodowanego pozostawieniem żarzących się papierosów w sąsiedztwie materiałów palnych,
- prowadzenia prac remontowo – budowlanych polegających na spawaniu, cięciu, rozgrzewaniu substancji, malowaniu i klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- niewłaściwego magazynowania i stosowania cieczy łatwo palnych oraz rozlewania i przelewania pomimo zakazu właściciela,
- przechowywania ciał stałych w sąsiedztwie materiałów posiadających skłonności do samo nagrzewania,
- magazynowania substancji reagujących ze sobą egzotermicznie (z wytwarzaniem ciepła),
- podpalenia celowego lub nieumyślnego.

Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru.

Rozwój pożaru w obiekcie uzależniony jest od zastosowanych rozwiązań techniczno-budowlanych ograniczających możliwości rozprzestrzeniania się ognia i gazów pożarowych pomiędzy poszczególnymi kondygnacjami i budynkami.

Przyczynami rozprzestrzeniania się ognia na terenie obiektu mogą być:

- palne elementy konstrukcyjne budynku, wystroju oraz wyposażenia wnętrz,
- kanały instalacji użytkowych: wentylacji i elektroenergetyki,
- niezauważenie pożaru w początkowym stadium,
- niedostępność podręcznego sprzętu gaśniczego,
- nieumiejętność posługiwania się sprzętem gaśniczym,
- opóźnione zaalarmowanie jednostek Państwowej Straży Pożarnej,
- nagromadzenie w miejscu powstania pożaru oraz w okolicy materiałów palnych,
- utrudniony dostęp do miejsca, w którym powstał pożar,
- brak lub utrudniony dojazd dla jednostek Państwowej Straży Pożarnej.

IV. ZASADY PROFILAKTYKI POŻAROWEJ W BUDYNKU

Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Bezpośrednią odpowiedzialność za zapewnienie ochrony przeciwpożarowej na terenie obiektu zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej ponosi właściciel, który na terenie obiektu wprowadza następujące zasady organizacyjne obowiązujące wszystkich użytkowników pomieszczeń oraz wszystkie inne osoby przebywające na terenie obiektu.

- użytkownicy poszczególnych pomieszczeń odpowiadają za przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych w tych pomieszczeniach oraz zasad bezpieczeństwa dodatkowo wprowadzonych przez właściciela lub administratora.
- każdy, kto zauważy nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym przełożonego lub dyrektora oraz właściciela lub administratora obiektu.

- dbałość o stan techniczny instalacji, systemów i urządzeń mających wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie spoczywa na administratorze obiektu.

Obowiązki każdego pracownika

Na rzecz ochrony przeciwpożarowej, każdy pracownik części technicznej, biurowej lub garażowej budynku niezależnie od zajmowanego stanowiska i pełnionej funkcji, jest zobowiązany:

- uczestniczyć w szkoleniach i instruktażach przeciwpożarowych organizowanych przez pracodawcę,
- przestrzegać zakazu palenia tytoniu i używania otwartego ognia w miejscach do tego celu nie wyznaczonych,
- wykonywać swoją pracę zgodnie z obowiązującymi przepisami o zapobieganiu i zwalczaniu pożarów, znać treść niniejszej instrukcji oraz innych ustanowień wewnętrznych obowiązujących na teranie obiektu,
- dbać o właściwy stan zabezpieczenia przeciwpożarowego na swoim stanowisku pracy,
- przed zakończeniem pracy sprawdzić, czy przy opuszczonym stanowisku zostały wyłączone wszystkie urządzenia elektryczne oraz czy nie występują inne źródła zagrożenia,
- nie zastawiać dróg pożarowych i dróg ewakuacyjnych, nie zastawiać dostępu do urządzeń i sprzętu gaśniczego oraz urządzeń energetycznych,
- znać zasady i sposoby alarmowania o zagrożeniu (pożarze, katastrofie, awarii) jednostki Państwowej Straży Pożarnej i innych służb ratowniczych,
- postępować w przypadku pożaru zgodnie z rozdziałem VI „Sposoby postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia" niniejszej instrukcji,
- brać udział w działaniach ratowniczo – gaśniczych, podporządkowując się w tym zakresie kierującemu akcją ratowniczo – gaśniczą.

Obowiązki administratora:

W zakresie ochrony przeciwpożarowej, do obowiązków administratora obiektu należy:

- zapewnienie osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji w przypadku pożaru lub innego zagrożenia,
- nadzór nad całokształtem i koordynacja realizacji zadań ochrony przeciwpożarowej w budynku,
- podejmowanie decyzji dotyczących sposobów realizacji zadań i zabezpieczenia finansowego potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
- zatwierdzanie dokumentacji i wydawanie zarządzeń dotyczących spraw ochrony przeciwpożarowej,
- rozdział zadań i obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej na podległych sobie kierowników jednostek organizacyjnych i pozostały personel,
- ustanawianie zasad porządkowych zachowania użytkowników i innych osób przebywających na terenie obiektu,
- organizowanie zgodnie z instrukcjami obsługi producenta, normami i odnośnymi przepisami okresowe przeglądy, kontrole, konserwacje, czynności obsługowe i remonty nadzorowanego sprzętu, urządzeń i instalacji, dla zapewnienia ciągłości ich sprawności technicznej, w szczególności:
  - urządzeń i instalacji użytkowych (elektrycznej, odgromowej, kominowej),

  - urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic
- zapewnienie właściwego szkolenia przeciwpożarowego dla wszystkich pracowników,
- reprezentowanie spraw ochrony przeciwpożarowej na zewnątrz.

Obowiązki pracowników ochrony:

W zakresie ochrony przeciwpożarowej, poza obowiązkami określonymi dla wszystkich pracowników, pracownicy ochrony obiektu zobowiązani są do:

- znajomości specyfiki chronionego obiektu, w tym rozmieszczenia wyjść ewakuacyjnych, gaśnic i elementów uruchamiających urządzenia przeciwpożarowe, miejsc szczególnie niebezpiecznych,
- codzienne kontrolowanie całego kompleksu pod względem bezpieczeństwa pożarowego, a w szczególności:
  - drożności dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz dróg dojazdowych dla służb ratowniczych,
  - wyposażenia obiektu w gaśnice oraz osprzęt pożarniczy w hydrantach wewnętrznych,
  - miejsc, w których występują duże zagrożenie pożarowe,
  - nadzorowanie miejsc, gdzie prowadzone są prace niebezpieczne pożarowe,
- znajomości zasad postępowania w przypadku pożaru, ewakuacji ludzi i mienia z obiektu, wykazu telefonów alarmowych do służb miejskich oraz do obsługi technicznej i kierownictwa obiektu,
- natychmiastowego informowania przełożonych o zauważonych nieprawidłowościach, mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe oraz innych sytuacjach kryzysowych,
- udziału w działaniach ratowniczo – gaśniczych w zakresie określonym przez kierującego działaniami ratowniczymi,
- kierowania ludzi do najbliższych wyjść ewakuacyjnych lub w miejsca bezpieczne w przypadku wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- wskazania dróg dotarcia do miejsca pożaru przybyłym jednostkom PSP,
- zabezpieczenia miejsca pożaru lub strefy zagrożonej – obiekt przed dostępem dla osób postronnych nie biorących udziału w akcji ratowniczej,
- nadzoru nad kluczami awaryjnymi do pomieszczeń.

Szczególną odpowiedzialność za sprawy ochrony przeciwpożarowej ponosi właściciel obiektu, który zgodnie z zapisami ustawy o ochronie ppoż. odpowiada za bezpieczeństwo pożarowe obiektu i osób w nim przebywających. Wykonując swoje obowiązki poprzez podległych pracowników, właściciel ma prawo przekazać część obowiązków służbowych na wyznaczonego pracownika – kierownika obiektu (administratora). Zakres kompetencji w tym przypadku powinien być jednoznacznie sprecyzowany w zakresie obowiązków służbowych pracownika.

Zapobieganie możliwości powstania pożaru.

W celu ograniczenia zagrożeń pożarowych w budynku oraz na terenie do niego przyległym zabrania się wykonywania czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, oraz utrudnienia w prowadzeniu działań ratowniczo - gaśniczych, a w szczególności:

1) dla zapewnienia warunków bezpiecznej ewakuacji zabrania się:

- składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości,
- ustawiania w drzwiach wyjściowych, korytarzach i przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację osób i mienia,
- zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie,
- ograniczania szerokości, ilości wyjść, przejść ewakuacyjnych,
- uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
- lokalizowania elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wymaganych wartości,
- stosowania na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji łatwo zapalnych elementów wystroju wnętrz,
- zmian organizacji ruchu osobowego do pomieszczeń bez uwzględnienia wymagań ewakuacyjnych.

2) dla zapewnienia ogólnych warunków bezpieczeństwa zabrania się:

- uniemożliwiania bądź ograniczania dostępu do:
  - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
  - urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
  - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej,
  - źródeł wody do celów przeciwpożarowych (zastawiania hydrantów zewnętrznych),
- blokowania drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamkniecie w przypadku pożaru,
- składowania materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowych poddaszach i strychach, oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach,
- używania otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów:
  - w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
  - w miejscach występowania innych materiałów palnych, określonych przez właściciela lub zarządcę i oznakowanych zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa,
- użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia,
- stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych,
- instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznej bezpośrednio na podłożu palnym chyba, że ich konstrukcja zabezpiecza podłoże przed zapaleniem,

- użytkowania elektrycznych przenośnych urządzeń grzewczych i ustawiania ich na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
- używania piecyków przenośnych, grzejników elektrycznych, kuchenek z otwartą spiralą grzejną,
- zakładania prowizorycznych elektrycznych instalacji,
- używania sprzętu pożarniczego do celów nie związanych z ochroną przeciwpożarową,
- przechowywania materiałów niebezpiecznych pożarowo w pomieszczeniach piwnicznych, na poddaszach i strychach, w obrębie klatek schodowych, korytarzy i innych pomieszczeniach,
- gromadzenia odpadów palnych powstałych w czasie pracy - należy usuwać je bezzwłocznie po zakończeniu pracy,
- składania materiałów palnych, tkanin, papieru itp. na urządzeniach ogrzewczych,
- dokonywania innych czynności, które obniżyłyby stan bezpieczeństwa pożarowego lub mogły przyczynić się do powstania albo rozprzestrzenienia się pożaru.

3) podczas przechowywania i składowania materiałów palnych należy:

- wszystkie czynności związane z użyciem, transportem lub składowaniem materiałów palnych wykonywać zgodnie ze wskazaniami ich producenta lub warunkami ochrony przeciwpożarowej określonymi w instrukcji technologicznej,
- materiały palne przechowywać w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego ich oddziaływania,
- materiały palne przechowywać w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100°C, linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających i przewodów odprowadzających instalacji odgromowej, oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400V,
- ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C należy przechowywać wyłącznie w pojemnikach, urządzeniach i instalacjach, wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia (w przypadku opakowań ceramicznych należy zabezpieczyć je przed stłuczeniem),
- przy przechowywaniu cieczy palnych o temperaturze zapłonu poniżej 55°C w budynkach zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi należy przestrzegać następujących normatywów:
  - w jednej strefie pożarowej dopuszcza się przechowywanie do 10 dm^3 cieczy o temperaturze zapłonu do 21°C, oraz do 50 dm^3 cieczy o temp. zapłonu 21°C-55°C, a w mieszkaniach odpowiednio 5 i 20 dm^3 cieczy.

Podczas przechowywania cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 373,15 K (100°C) w garażach:

1) ciecze te powinny być przechowywane w naczyniach metalowych lub innych dopuszczonych do tego celu, posiadających szczelne zamknięcia;

2) w garażach o powierzchni powyżej 100 m^2 przechowywanie tych cieczy jest dopuszczalne jedynie wtedy, gdy są niezbędne przy eksploatacji pojazdu i są przechowywane w jednostkowych opakowaniach stosowanych w handlu detalicznym;

3) nie jest dopuszczalne przelewanie paliwa oraz napełnianie nim zbiorników paliwa w pojazdach;

4) w garażach wolno stojących wykonanych z materiałów niepalnych o powierzchni do 100 m^2 jest dopuszczalne przechowywanie 200 dm^3 cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C);

5) w garażach o powierzchni do 100 m^2 innych niż wymienione w pkt 4 jest dopuszczalne przechowywanie 20 dm^3 cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 294,15 K (21°C) lub 60 dm^3 cieczy o temperaturze zapłonu 294,15÷373,15 K (21÷100°C).

Materiały niebezpieczne pożarowo nie powinny być przechowywane w pomieszczeniach piwnicznych, na poddaszach i strychach, w obrębie klatek schodowych i korytarzy oraz w innych pomieszczeniach ogólnie dostępnych, jak również na tarasach, balkonach i loggiach.

V. ZASADY ROZMIESZCZANIA I UŻYCIA PODRĘCZNEGO SPRZETU GAŚNICZEGO

Proces spalania.

Do prowadzenia skutecznej działalności w zapobieganiu pożarom i ich zwalczaniu niezbędne jest posiadanie wiedzy o procesie spalania, gdyż tylko ona pozwala na wszechstronną ocenę elementów, jakie składają się na szeroko rozumiane zjawisko pożaru. Ogólnie rzecz biorąc, spalanie się czegokolwiek jest procesem chemicznym, w czasie, którego następuje łączenie się materiału palnego z utleniaczem (najczęściej z tlenem), podczas którego wydziela się energia cieplna, świetlna i produkty spalania. Aby powstał, a następnie rozwijał się proces spalania, konieczne jest istnienie w odpowiedniej proporcji substancji palnej, utleniacza i źródła zapalenia (bodźca energetycznego). Wynika z tego jednoznacznie, że do przerwania procesu spalania konieczna jest zmiana proporcji składników procesu, tj.:

- usunięcie materiału palnego lub uczynienie go niepalnym w lokalnie występujących warunkach,
- eliminowanie bodźca termicznego podtrzymującego proces spalania (np. chłodzenie układu palnego),
- odcięcie dopływu utleniacza (tlenu) do układu palnego.

Wymienione wyżej czynności stanowią istotę techniki gaszenia pożarów, przy czym podręczny sprzęt gaśniczy spełnia w tej technice rolę zasadniczą w sytuacjach, kiedy istnieje możliwość ugaszenia pożaru w zarodku, tj. w pierwszej fazie jego trwania. Funkcja podręcznego sprzętu gaśniczego polega zatem bądź to na działaniu jednostkowym (chłodzeniu materiału palnego lub odcięciu dostępu tlenu), bądź na działaniu łączącym te dwa mechanizmy gaszenia.

Do gaszenia pożarów w zarodku (w początkowej fazie rozwoju) przewiduje się stosowanie hydrantów wewnętrznych, gaśnic proszkowych, śniegowych, pianowych i halonowych, oraz kocy gaśniczych. Rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego dobiera się zależnie od istniejących w obiekcie materiałów palnych.

Przy doborze rodzaju środka gaśniczego należy brać pod uwagę następujące zasady:

- do gaszenia pożarów grupy A (w których występuje zjawisko spalania żarowego, np. drewna, papieru, tkanin) stosuje się gaśnice płynowe, pianowe lub proszkowe (wypełnione proszkiem fosforanowym),

- do gaszenia pożarów grupy **B** (cieczy palnych i substancji stałych topiących się) stosuje się zamiennie gaśnice płynowe, pianowe, śniegowe, proszkowe,
- do gaszenia pożarów grupy **C** (gazów palnych) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe, śniegowe lub halonowe,
- do gaszenia pożarów grupy **D** (metali lekkich np. magnez, sód, potas, lit) stosuje się gaśnice proszkowe z proszkiem do tego specjalnie przeznaczonym,
- do gaszenia pożarów grupy **F** (tłuszczy i olejów spożywczych) stosuje się specjalną gaśnice pianową.

Rozmieszczenie gaśnic.

Budynek powinien być wyposażone w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN), dotyczących gaśnic, lub w gaśnice przewoźne.

Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów określonych w Polskich Normach dotyczących podziału pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie.

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm ^{3}) zawartego w gaśnicach powinna przypadać, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych:

- na każde 100 m^2 powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym:
  - zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V,
  - produkcyjnej i magazynowej o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500 MJ/m^2,
  - zawierającej pomieszczenie zagrożone wybuchem;
- na każde 300 m^2 powierzchni strefy pożarowej nie wymienionej w pkt 1, z wyjątkiem zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV.

Gaśnice w obiektach powinny być rozmieszczone:

- w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:
  - przy wejściach do budynków,
  - na klatkach schodowych,
  - na korytarzach,
  - przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz,
- w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki),
- w obiektach wielokondygnacyjnych - w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki.

Przy rozmieszczaniu gaśnic powinny być spełnione następujące warunki:

- odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m,
- do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.

Budynek należy wyposażyć w gaśnice proszkowe GP – 6x ABC, które należy rozmieścić w obiekcie w ilości i miejscach oznaczonych w części rysunkowej.

Zasady użycia sprzętu gaśniczego.

W zależności od przeznaczenia środka gaśniczego oraz jego skuteczności gaśniczej, każda gaśnica posiada oznaczenie literowe wraz piktogramem, które informuje o możliwości

użycia gaśnicy do gaszenia danego rodzaju pożaru. Przykład oznaczeń stosowanych na gaśnicach przedstawia poniższa tabela:

Oznaczenie (grupa pożaru)	***Rodzaj palącego się materiału i sposób jego spalania.***	***Środek gaśniczy***
	Pożary **ciał stałych pochodzenia organicznego,** przy spalaniu, których obok innych zjawisk powstaje zjawisko żarzenia np.: drewno, papier, węgiel tworzywa sztuczne, tekstylia itp.	woda, piana, proszek
	Pożary **cieczy palnych i substancji stałych, topiących się wskutek ciepła wytwarzającego się podczas pożaru,** np.: benzyna, tłuszcze, farby, oleje, rozcieńczalniki itp.	piana, proszek, CO_2, halon
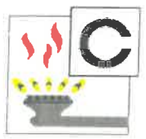	Pożary **gazów** np.: acetylen, butan, metan, propan, wodór, gaz ziemny i miejski	proszek, halon, CO_2
	Pożary **metali**, np.: aluminium, sód, potas, lit itp.	proszek specjalny
	Pożary **tłuszczy i olejów spożywczych** w urządzeniach kuchennych.	piana specjalna

Uwaga: Do gaszenia pożarów materiałów wymienionych w tabeli, w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem, mogą być stosowane gaśnice, które posiadają informację o możliwości i warunkach bezpieczeństwa podczas gaszenia urządzeń pod napięciem podaje się na gaśnicy w formie tekstu.

Przykładowa informacja: *Ostrożnie przy gaszeniu urządzeń elektrycznych. Tylko do 1000V. Zachować odstęp min. 1 m.*

Gaśnice proszkowe.

Gaśnice i agregaty proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną. Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem. Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia

materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

Gaśnica proszkowa GP-6x

Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy A, B i C

Sposób użycia gaśnicy: wyciągnąć zabezpieczenie (zawleczkę); wyjąć wąż z uchwytu i skierować na źródło ognia; nacinać dźwignię zaworu.

Gaśnice śniegowe.

Gaśnice i agregaty śniegowe przeznaczone są do gaszenia w zarodku pożarów - cieczy palnych, gazów (np. metan, propan, acetylen) oraz do pożarów instalacji i urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem.

Gaśnica śniegowa GS-5x

Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy B i C

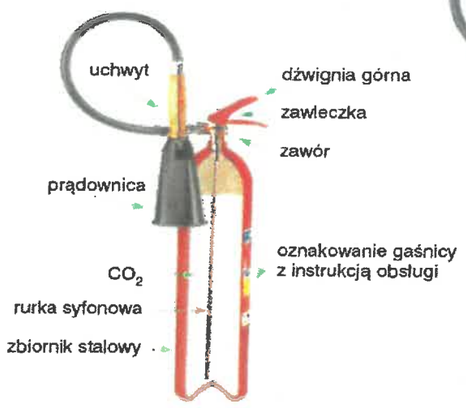

UWAGA: *Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami palącej się na człowieku odzieży.*

Sposób użycia gaśnicy śniegowej: wcisnąć lub odkręcić zawór butli i skierować strumień środka gaśniczego na źródło pożaru.

Sposoby gaszenia pożarów przy pomocy gaśnic

ŹLE		*DOBRZE*
	Do pożary należy zbliżyć się i zaatakować ogień zgodnie z kierunkiem wiatru (wiatr w plecy).	
	Pożary ciał stałych gasić należy od najbliższego brzegu płonącej powierzchni. Strumień środka gaśniczego skierować trzeba na źródło ognia – palący materiał. Nie gasić płomieni!	
	Pożary cieczy palnych, wyciekających cieczy lub gazów gasić należy od kierując strumień środka gaśniczego od góry do dołu.	
	Mając do dyspozycji większą ilość gaśnic, do gaszenia pożaru należy zastosować wszystkie jednocześnie.	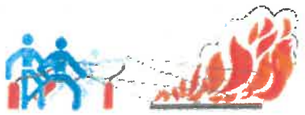
	Po ugaszeniu pożaru należy zabezpieczyć pogorzelisko, aby nie doszło do powtórnego zapłonu.	
	Gaśnice po ich użyciu należy oddać do napełnienia lub wymienić na nowe. Nie wolno zawieszać rozładowanych gaśnic (brak środka gaśniczego)	

Hydrant wewnętrzny.

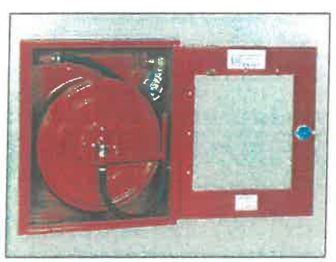

Hydrant wewnętrzny nie jest co prawda zaliczany do grupy podręcznego sprzętu gaśniczego służy jednak do gaszenia pożarów w zarodku. Jest to obudowany zespół składający się z zaworu hydrantowego, jednego lub dwóch odcinków węża pożarniczego i prądownicy. Hydranty mogą być użyte do gaszenia pożaru w zarodku wszędzie tam, gdzie jako środek gaśniczy można stosować wodę (grupa A). Uwaga: Gaszenie wodą pożarów w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem jest **zabronione.**

Sposób użycia hydrantu wewnętrznego: należy otworzyć szafkę, rozwinąć wąż, otworzyć zawór hydrantowy i skierować strumień wody na palące się materiały, zraszając powierzchnię, na której występuje proces palenia od brzegu ku środkowi. Przy pożarach

przedmiotów ustawionych pionowo nie należy gasić od góry do dołu. Obsługę hydrantu powinny stanowić dwie osoby.

Przykładowe oznakowanie obiektu znakami bezpieczeństwa

	– Gaśnica.		– Hydrant wewnętrzny.
	– Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.		– Kurek główny instalacji gazowej.
	– Urządzenie do uruchamiania klap dymowych.		– W razie pożaru. Nie korzystaj z wind. Ewakuacja tylko schodami
	– Palenie tytoniu zabronione.		– Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały łatwo zapalne.
	– Zakaz używania otwartego ognia – Palenie tytoniu zabronione.		– Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały utleniające.
	– Zakaz gaszenia wodą.		– Niebezpieczeństwo wybuchu – Materiały wybuchowe.

VI. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO ZAGROŻENIA

W przypadku powstanie pożaru lub innego zagrożenie akcją ratowniczo – gaśniczą do czasu przybycia na miejsce zdarzenia Państwowej Straży Pożarnej kieruje administrator obiektu lub osoba go zastępująca, odpowiedzialna za bezpieczeństwo ludzi i mienia – dozór obiektu (ochrona). Kierujący akcją ratowniczo – gaśniczą powinien podjąć następujące działania:

- zapoznać się z zaistniałym zdarzeniem, a w szczególności czy zagrożeni są ludzie,
- sprawdzić czy powiadomiono wszystkie osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz czy wezwano straż pożarną,
- w zależności od potrzeb wydać polecenie zaalarmowania innych niż Państwowa Straż Pożarna podmiotów ratowniczych i służb miejskich,
- zorganizować akcję ratowniczo – gaśniczą, wydając stosowne do zaistniałego zagrożenia polecenia o sposobie prowadzenia działań ratowniczych mających na celu bezpieczne i sprawne ewakuowanie ludzi z obiektu oraz działań gaśniczych, których celem jest ugaszenie pożaru w zarodku lub ograniczenie jego dalszego rozwoju,
- określić drogi i kierunki, którymi ma być prowadzona ewakuacja, a także miejsce zbiórki dla ewakuowanych osób oraz sposób jego zabezpieczenia,

- zapewnić sprawdzenie pomieszczeń, czy wszystkie osoby opuściły zagrożone przestrzenie,
- kontrolować przebieg ewakuacji z poszczególnych części obiektu nie dopuszczając do tworzenia się zatorów na drogach ewakuacyjnych,
- przeciwdziałać powstaniu paniki wśród ewakuowanych,
- zapewnić pierwszą pomoc dla poszkodowanych osób,
- wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do strefy pożaru,
- usunąć lub polecić usunięcie z zasięgu ognia materiały palne, wybuchowe, a także cenne elementy wyposażenia pomieszczeń, a następnie przy użyciu sprzętu gaśniczego przystąpić do likwidacji pożaru (innego miejscowego zagrożenia),
- z chwilą przybycia jednostek Straży Pożarnej niezwłocznie zapoznać dowódcę przybyłych jednostek z zaistniałą sytuacją, podjętymi decyzjami i przekazać mu kierowanie akcją,
- współdziałać z dowódcą jednostek straży pożarnej lub innych służb ratowniczych przez cały czas prowadzenia działań ratowniczo – gaśniczych,
- zabezpieczyć teren zdarzenia po zakończeniu akcji przed wystąpieniem pożaru wtórnego lub nieszczęśliwego wypadku, wydając stosowne dyspozycje.

Wszystkie osoby przebywające w budynku, obowiązuje wykonywanie poleceń osoby kierującą akcją oraz udział w likwidacji źródła ognia środkami znajdującymi się na wyposażeniu budynku, stosownie do otrzymanych poleceń od kierownika akcji.

Zasady alarmowania.

1. Każdy, kto zauważył lub uzyskał informację o pożarze lub innym zagrożeniu, zobowiązany jest do niezwłocznego:
   a) powiadomienia wszystkich osób znajdujących się w sąsiedztwie pożaru lub innego zagrożenia,
   b) zaalarmowania Państwowej Straży Pożarnej
   c) zawiadomienia właściciela, administratora obiektu lub osobę go zastępującą odpowiedzialną za bezpieczeństwo obiektu i mienia.
   d) służbę ochrony obiektu.
2. Zaalarmowanie Państwowej Straży Pożarnej należy przeprowadzić:
   a) za pomocą telefonu komórkowego lub,
   b) najbliższego telefonu miejskiego tel. 998 lub 112
3. Alarmując Państwową Straż Pożarną należy po uzyskaniu połączenia wyraźnie podać:
   a) gdzie się pali – dokładny adres obiektu i jego nazwę,
   b) co się pali – np. pokój biurowy, mieszkanie, magazynek podręczny itp.,
   c) czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie objętym pożarem lub w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne lub wybuchowe itp.
   d) numer telefonu, z którego się dzwoni, swoje imię i nazwisko.

UWAGA: ***Po potwierdzeniu przyjęcia meldunku należy odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie, czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy.***

4. W razie potrzeby (wypadek lub awaria) lub innego zagrożenia należy zaalarmować:
   a) Pogotowie Ratunkowe .....tel. 999 lub 112

b) Policję .....tel. 997 lub 112
c) Pogotowie Gazowe .....tel. 992
d) Pogotowie energetyczne .....tel. 991
e) Pogotowie wod-kan. .....tel. 994

Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia.

1. Równolegle z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się w pobliżu.
2. Każda osoba przystępująca do akcji gaśniczo-ratowniczej powinna:
   - w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,
   - wyłączyć dopływ prądu elektrycznego i gazu do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem),
   - użyć odpowiedni podręczny sprzęt gaśniczy do palących się materiałów (rodzaju pożaru grupy A, B, C, D i F),
   - usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenne przedmioty, ważne dokumenty, nośniki informacji itp.,
   - wyłączyć wentylację ogólną oraz pozamykać drzwi oddzielające pomieszczenie objęte pożarem od pomieszczeń sąsiednich,
   - nie otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
   - nie podejmować działań powodujących ryzyko utraty zdrowia lub życia ludzi,
   - nie podejmować się gaszenia ognia:
     - jeżeli ogień może zablokować ci drogę ucieczki,
     - jeżeli ogień rozprzestrzenia się za szybko,
     - jeżeli typ i rozmiar gaśnicy jest zły (nie jest przeznaczona do gaszenia danego rodzaju ognia),
     - jeżeli ogień jest za duży,
     - jeżeli nie wiesz jak użyć gaśnicy.
3. Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje obecna na miejscu osoba, z racji pełnionych obowiązków służbowych odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia w obiekcie.

Zabezpieczenie pogorzeliska.

Właściciel obiektu, lub osoba bezpośrednio przez niego upoważniona, odpowiedzialna jest za:

- zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku w celu zapobieżenia powstaniu pożaru wtórnego,
- przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności komisji lub biegłego powołanych w celu ustalenia okoliczności i przyczyn powstania i rozprzestrzeniania pożaru.

VII. SPOSOBY ORGANIZACJI I WARUNKI EWAKUACJI OSÓB I MIENIA

Postanowienia ogólne.

Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające na:

- zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych,
- zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych,
- zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleń dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń,
- zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym: na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno-budowlanych zapewniających usuwanie dymu,
- zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji i ludzi,
- zapewnieniu możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych poprzez dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, dla których jest on wymagany.

Oznakowanie obiektu znakami ewakuacyjnymi

Zapewnienie możliwości ewakuacji oznacza nie tylko istnienie w każdym obiekcie dróg ewakuacyjnych o parametrach pozwalających na bezpieczne opuszczenie przez ludzi strefy objętej lub zagrożonej pożarem, lecz również takie oznakowanie tych dróg, które umożliwi ich bezbłędną identyfikację w czasie ewakuacji. Znaczenie stosowanych na drogach ewakuacyjnych oznaczeń znakami bezpieczeństwa przedstawiono tabeli poniżej.

	Znak DRZWI EWAKUACYJNE stosowany jest do oznakowywania drzwi przegradzających ustaloną drogę ewakuacyjną w obiekcie. Znakowi może towarzyszyć znak kierunki do wyjścia drogi ewakuacyjnej (w lewo, w prawo, w dół, w górę itp.) W przypadku braku znaku kierunkowego droga ewakuacyjna za drzwiami biegnie na wprost.
	Znak KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ stosowany jest określania kierunku, w którym należy się udać za drzwiami ewakuacyjnymi, prowadzącymi na ustaloną drogę ewakuacyjną.
	Znak CIĄGNĄĆ/PCHAĆ ABY OTWORZYĆ stosowany jest na drzwiach wyjścia ewakuacyjnego, które otwierają się poprzez pociągnięcie/pod wpływem pchnięcia.

Znak STŁUC ABY UZYSKAĆ DOSTĘP oznacza że niezbędne jest stłuczenie szyby w celu uzyskania dostępu do klucza lub systemu otwarcia, lub gdy jest niezbędne rozbicie przegrody w celu uzyskania możliwości wyjścia.

Zarządzanie ewakuacji.

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji, decyzję o jej podjęciu wydaje kierownik obiektu - administrator lub osoba go zastępująca, odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia w obiekcie – szef ochrony. Decyzja o przeprowadzaniu ewakuacji musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania pomieszczeń, a także musi określać drogi ruchu i rejon dla osób ewakuowanych.

Zasady przeprowadzania ewakuacji osób i mienia.

Należy pamiętać, że w pierwszej kolejności należy ewakuować kondygnację, na której powstał pożar i kondygnacje powyżej a następnie kondygnacje niższe.

- osoba kierująca akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji ludzi. Ponadto kierujący akcją ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuacji. Osobą odpowiedzialną za przebieg ewakuacji u najemcy jest osoba wyznaczona przez najemcę,
- w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z pomieszczenia, w którym powstał pożar oraz z pomieszczeń, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania ognia, powyżej lub z których wyjście może być odcięte przez pożar lub zadymienie. Należy dopilnować aby w pierwszej kolejności ewakuowano osoby o ograniczonej zdolności poruszania się. Ewakuację należy prowadzić korytarzami do klatki schodowej, następnie na parter do wyjścia prowadzącego na zewnątrz budynku,
- w przypadku odcięcia dróg ruchu dla pojedynczych osób lub grup, należy niezwłocznie dostępnymi środkami np. telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy - powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od dróg wyjściowych a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru, i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować z zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek straży pożarnej lub innych jednostek ratowniczych,
- ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najbardziej niebezpiecznych gazów (butli), dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby nadające się do demontażu i ewakuacji mienia. W pracy tej należy wykorzystać sprzęt techniczny i transportowy, znajdujący się na terenie obiektu oraz sprzęt przybyłych na miejsce jednostek ratowniczych z zewnątrz,
- po zakończeniu ewakuacji osób należy dokładnie sprawdzić, czy wszyscy ludzie opuścili budynek. Przy niezgodności stanu osobowego ludzi ewakuowanych z ilością osób przebywających w obiekcie, należy natychmiast fakt ten zgłosić jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponownie sprawdzenie pomieszczenia,

- jako miejsce koncentracji ewakuowanych osób należy obrać duży obszar terenu w pobliżu obiektu z uwzględnieniem niekorzystnych warunków atmosferycznych (deszcz lub silny wiatr powodujący przemieszczanie się dymu i gazów pożarowych). W razie podejrzenia, ze ktoś nie opuścił obiektu należy ten fakt zgłosić natychmiast służbom ratowniczym przybyłym na miejsce zdarzenia w celu zarządzenia ponownego przeszukania obiektu .
  Miejsce zbiórki znajduje się na trawniku, na przeciwko budynku, po lewej stronie.
- w przypadku przybycia jednostek Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący jej przebiegiem, zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się dowódcy przybyłej jednostki ratowniczej z zewnątrz.

Zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji

Wszystkie osoby przebywające w budynku, w momencie ogłoszenia ewakuacji zobowiązane są:

1) przerwać natychmiast wykonywane zajęcia i podporządkować się wydanym poleceniom,
2) opuścić budynek, udając się w kierunku wskazanym przez prowadzącego ewakuację lub zgodnie z kierunkami wyznaczonym przez znaki ewakuacyjne **(trawnik przed budynkiem).**
   Uwaga:
   Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zamoczoną w wodzie - sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji, co do kierunku ruchu.
3) z miejsc aktualnego przebywania zabrać jedynie rzeczy i przedmioty najbardziej wartościowe (np. dokumenty, pieniądze, itp.),
4) w czasie trwania ewakuacji zachować ciszę i spokój, nie ulegać panice,
5) szczególną uwagę zwrócić na osoby o ograniczonej zdolności poruszania się (osoby niepełnosprawne oraz małe dzieci),
6) poruszać się szybkim krokiem bez podbiegania i wyprzedzania innych osób,
7) nie wolno zatrzymywać się ani poruszać w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji,
8) w czasie akcji gaśniczej oraz likwidacji szkód należy zachować dyscyplinę oraz porządek,
9) ułatwiać przechodzenie strażakom prowadzącym działania ratowniczo - gaśnicze.

VIII. PRAKTYCZNE SPRAWDZANIE WARUNKÓW I ORGANIZACJI EWAKUACJI (PSE)

Właściciel obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami zobowiązany jest do przeprowadzenia praktycznego sprawdzenie organiczni i warunków ewakuacji - pomieszczenia takie w budynku nie występują.

IX. SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYCMI I TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI

Kierownik obiektu – administrator, w porozumieniu z dyrektorami firm użytkujących obiekt zobowiązani są do zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi. Zaznajomienie pracowników należy przeprowadzić w formie szkolenia. Do udziału w szkoleniu przeciwpożarowym zobowiązani są wszyscy pracownicy oraz inni stali użytkownicy budynku.

Szkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej dzieli się na dwa rodzaje:

- wstępne przeszkolenie pracowników nowo przyjmowanych do pracy,
- szkolenie podstawowe (informacyjne).

Przeszkolenie wstępne pracowników nowo przyjmowanych do pracy polega na zapoznaniu ich z przepisami o ochronie przeciwpożarowej oraz postanowieniami „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego" a w szczególności z:

- występującymi zagrożeniami pożarowymi w budynku oraz potencjalnymi przyczynami powstawania pożarów,
- zadaniami i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom oraz postępowania na wypadek powstania pożaru,
- gaśnicami i urządzeniami przeciwpożarowymi, miejscami lokalizacji podręcznego sprzętu gaśniczego, przeznaczenie oraz zasadami użycia,
- warunkami organizacji i przeprowadzania ewakuacji ludzi i mienia.

Szkolenie pracowników powinna przeprowadzić osoba do tego uprawniona, posiadająca tytuł inżyniera pożarnictwa lub osoba mająca wykształcenie wyższe i ukończony kurs specjalistów ochrony przeciwpożarowej. Zapoznanie pracowników z postanowieniami instrukcji bezpieczeństwa pożarowego można przeprowadzić indywidualnie, poprzez przedstawienie im dokumentu i polecenie indywidualnego zapoznania się z jego treścią lub poprzez zorganizowanie odpowiedniego szkolenia w tym zakresie na terenie obiektu połączonego z prezentacją sprzętu gaśniczego oraz innych urządzeń przeciwpożarowych znajdujących się na terenie obiektu, a także zapoznaniem się z drogami ewakuacyjnymi oraz sposobami bezpiecznej ewakuacji.

Szkolenie podstawowe powinno być zorganizowane w związku z:

- wprowadzeniem nowych istotnych zmian w organizacji ochrony przeciwpożarowej w budynku,
- wprowadzeniem istotnych zmian w przeciwpożarowym zabezpieczeniu obiektu,
- wprowadzeniem na teren budynku nowych urządzeń technologicznych, stwarzających zagrożenie pożarowe,
- zmianami przeznaczenia pomieszczeń i powierzchni pociągającymi za sobą wzrost zagrożenia pożarowego,
- zaleceniem kontrolnych organów ochrony przeciwpożarowej.

Dokumentacja szkoleń.

Po odbyciu przeszkolenia, każdemu pracownikowi wystawia się zaświadczenie potwierdzające odbycie takiego przeszkolenia. Przykładowy wzór zaświadczenia określa – załącznik nr 4. Zaświadczenie to włącza się do akt osobowych pracownika.

Dokumentację szkolenia informacyjnego stanowi notatka osoby prowadzącej szkolenie, zawierająca datę, miejsce, wykaz osób uczestniczących w szkoleniu oraz zakres przekazanych informacji.

X. SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Postanowienia wstępne

1. Instrukcja określa obowiązki pracowników związane z zapewnieniem bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych w budynkach i na przyległych terenach.
2. Pod pojęciem prac pożarowo niebezpiecznych należy rozumieć wszelkie prace, nie przewidziane normalnym tokiem pracy lub prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, oraz prace remontowe związane z użyciem ognia otwartego, prowadzone wewnątrz obiektu, na przyległym do niego terenie lub w strefach zagrożonych wybuchem. Do prac takich należą w szczególności wszelkie prace związane:

a) z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, w tym:
   - spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
   - podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów,
   - podgrzewanie lepiku, smoły itp.,
   - rozniecanie ognisk,
   - używanie materiałów pirotechnicznych,

b) ze stosowaniem cieczy, gazów i pyłów, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe, np.:
   - przygotowanie do stosowania gazów, cieczy i pyłów,
   - stosowanie tych cieczy i pyłów do malowania, lakierowania, klejenia, mycia, nasycania,
   - suszenie substancji palnych,
   - usuwane tych substancji ze stanowisk pracy.

Obowiązki osób związanych z pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym

1. Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, właściciel lub administrator lub użytkownik obiektu jest obowiązany:
   - ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
   - ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
   - wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
   - zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
   - zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.
2. Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy:

- zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych;
- prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
- mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
- po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejony przylegle;
- używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

W obiektach i na terenach przyległych, gdzie prowadzone są procesy technologiczne z użyciem materiałów mogących wytworzyć mieszaniny wybuchowe lub w których materiały takie są magazynowane, powinna być dokonana ocena zagrożenia wybuchem. Ocena ta obejmuje wskazanie pomieszczeń zagrożonych wybuchem, wyznaczenie w pomieszczeniach i przestrzeniach zewnętrznych odpowiednich stref zagrożenia wybuchem oraz wskazanie czynników mogących w nich zainicjować zapłon. Oceny tej dokonują: inwestor, projektant lub użytkownik decydujący o procesie technologicznym.

Klasyfikację stref zagrożenia wybuchem określa Polska Norma dotycząca zapobiegania wybuchowi i ochronie przed wybuchem. Pomieszczenie, w którym może wytworzyć się mieszanina wybuchowa, powstała z wydzielającej się takiej ilości palnych gazów, par, mgieł lub pyłów, której wybuch mógłby spowodować przyrost ciśnienia w tym pomieszczeniu przekraczający 5 kPa, określa się jako pomieszczenie zagrożone wybuchem. W pomieszczeniu należy wyznaczyć strefę zagrożenia wybuchem, jeżeli może w nim występować mieszanina wybuchowa o objętości co najmniej 0,01 m^3 w zwartej przestrzeni.

UWAGA:

Przed rozpoczęciem prac pożarowo niebezpiecznych, sposób ich realizacji w zakresie bezpieczeństwa pożarowego należy bezwzględnie skonsultować z osobą odpowiedzialną za stan zabezpieczenia ppoż. budynku. Ustalenia powyższe powinny być dokonane komisyjnie i umieszczone w „Protokole zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych" - wzór stanowi załącznik nr 2.

Po wykonaniu ustaleń zawartych w ww. protokole przewodniczący komisji wydaje firmie lub grupie pisemne zezwolenie na rozpoczęcie tych prac według wzoru stanowiącego załącznik. Rozpoczęcie prac może nastąpić wyłącznie po wykonaniu zabezpieczeń określonych w zezwoleniu.

Przykłady zabezpieczenia prac pożarowo – niebezpiecznych

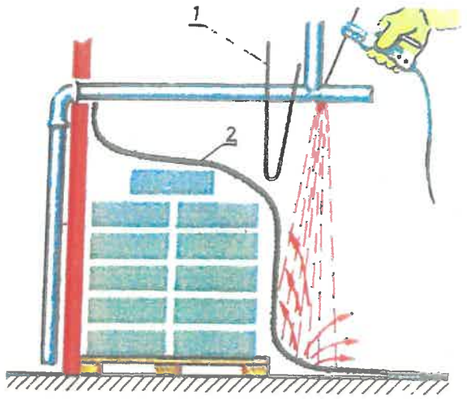

Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłania się w sposób gwarantujący bezpieczeństwo: 1 - ekran z blachy, 2 - koc z włókna szklanego (materiału niepalnego).

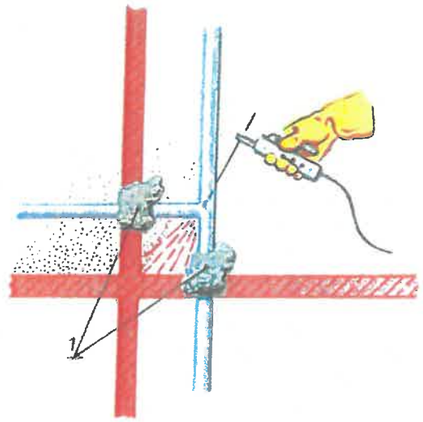

Wszelkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń i pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione: 1 - materiałem niepalnym.

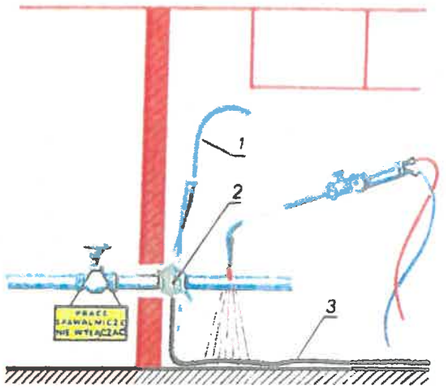

Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić:

1 - przewód doprowadza-jący wodę, 2 - zwoje sznura z materiału niepalnego, 3 - koc z włókna szklanego.

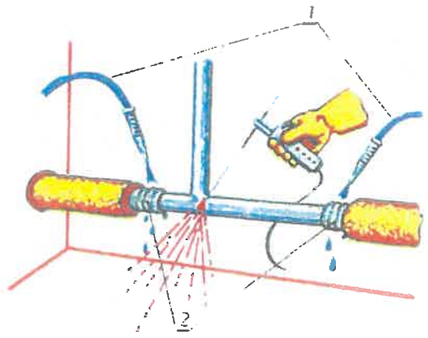

Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby (izolacja łatwo palna) chłodzić skutecznie np. sposobem pokazanym na rysunku:

1 - przewody doprowadzające wodę 2 - zwoje sznura azbestowego.

XI. SPOSOBY PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH I GAŚNIC ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W OBIEKCIE.

Gaśnice.

Przeglądy i konserwacje gaśnic przeprowadza się w terminach określonych przez producentów sprzętu lecz nie rzadziej niż określa to rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719). Producent również określa co wchodzi w zakres przeglądów i konserwacji.

Instrukcja przeglądu - konserwacji gaśnicy proszkowej typu "x" z manometrem

1. Wykonać zewnętrze oględziny gaśnicy - sprawdzić czy:
   - plomba i zawleczka nie zostały uszkodzone,
   - gaśnica nie jest uszkodzona mechanicznie,
   - nie ma miejsc skorodowanych na zbiorniku,
   - pyszczek wylotowy lub wąż są drożne,
   - posiada czytelną i właściwą etykietę oraz kontrolkę,
   - wskaźnik ciśnienia znajduje n na się na polu zielonym(dla 20° Ciśnienie 1,5 MPa)
2. Nakleić kontrolkę z datą następnego przeglądu.

W gaśnicach posiadających wąż z prądownicą sprawdzamy stan techniczny węża, drożność i trwałość połączeń. W gaśnicach o pojemności zbiornika powyżej 6 dcm^3 sprawdzamy ważność jego legalizacji.

Instrukcja przeglądu - konserwacji gaśnicy śniegowej.

1. Wykonać oględziny zewnętrzne gaśnicy - sprawdzić czy:
   - plomba i zawleczka nie zostały uszkodzone,
   - gaśnica nie jest uszkodzona mechanicznie,
   - nie ma miejsc skorodowanych na zbiorniku,
   - posiada czytelną i właściwą etykietę oraz kontrolkę z ostatniego przeglądu,
   - posiada aktualną, czytelną datę następnej legalizacji zbiornika,
   - zbiornik posiada trwale wybitą masę netto, brutto oraz tarę,
   - ubytek masy $C0_2$ nie większy niż 5%,
   - drożność, stan techniczny tuby oraz uchwytu i przewodu jest prawidłowy i właściwy dla danego typu gaśnicy.
2. Nakleić kontrolkę z datą następnego przeglądu.

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa - hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe

Powinna być poddawana przeglądom i czynnością konserwacyjnym zgodnie z PN-EN 671-3 stałe urządzenia gaśnicze - hydranty wewnętrzne.

Doroczne przeglądy i konserwacje

Przeglądy i konserwacja powinny być przeprowadzane przez osobę kompetentną. Wąż hydrantu powinien być całkowicie rozwinięty, hydrant poddany ciśnieniu i sprawdzony według następujących punktów, czy:

- urządzenie nie jest zastawione, nie uszkodzone, a elementy nie są skorodowane lub przeciekające;
- instrukcje obsługi są czyste i czytelne;
- miejsce umieszczenia jest wyraźnie oznakowane;
- mocowania do ściany są odpowiednie do ich przeznaczenia i pewnie zamontowane;
- wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie miernika przepływu oraz miernika ciśnienia);
- miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym;
- wąż na całej długości nie wykazuje oznak uszkodzeń, zniekształceń, zużycia ani pęknięć. Jeżeli wąż wykazuje jakieś uszkodzenia, powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze;
- zaciski, lub taśmowanie, węża są prawidłowego typu i właściwie zaciśnięte;
- zwijadło wężowe obraca się lekko w obu kierunkach;
- w przypadku wychylnego zwijadła wężowego zwijadło wężowe obraca się łatwo i czy wychyla się o 180°;
- w przypadku ręcznych zwijadeł zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo;
- w przypadku zwijadeł automatycznych praca zaworu automatycznego jest prawidłowa oraz czy praca dodatkowego serwisowego zaworu odcinającego jest właściwa;
- stan przewodów rurowych zasilających w wodę jest właściwy, szczególną uwagę zwrócić na to czy odcinki elastyczne nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia;
- jeżeli hydrant wyposażony jest w szafkę, czy nie nosi ona oznak uszkodzenia i czy drzwiczki szafki łatwo się otwierają;
- prądownica jest właściwego typu i czy łatwo się nią posługiwać;
- praca prowadnic węża jest prawidłowa, upewnić się, że są one właściwie i pewnie zamocowane;
- pozostawić hydrant wewnętrzny w stanie gotowym do natychmiastowego użycia,
- jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy, hydrant powinien być oznakowany "USZKODZONY" i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym użytkownika właściciela.

Okresowe przeglądy i konserwacje wszystkich węży

Co 5 lat wszystkie węże powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji, zgodnie z EN 671-1 i/lub EN 671-2.

Dokumentowanie przeglądów i konserwacji

Po przeglądzie i przeprowadzeniu niezbędnych pomiarów hydranty wewnętrzne powinny być przez kompetentne osoby oznakowane napisem "SPRAWDZONE". Osoby odpowiedzialne powinny przechowywać trwałe zapisy o wszystkich przeglądach, kontrolach i testach. Zapis taki powinien zawierać:

- datę (miesiąc i rok) przeglądu i testów;
- wyniki testów;
- wykaz i datę zainstalowania części zamiennych;
- dodatkowe testy do wykonania, jeśli są wymagane;

- datę (miesiąc i rok) następnego przeglądu i testów;
- wykaz wszystkich hydrantów wewnętrznych z wężem półsztywnym i/lub z wężem płasko składanym.

Bezpieczeństwo pożarowe podczas przeglądów i konserwacji

Ponieważ przegląd i konserwacja mogą okresowo zmniejszyć efektywność zabezpieczenia przeciwpożarowego należy:

1. zależnie od przewidywanego zagrożenia pożarowego, poddać równocześnie konserwacji na danej powierzchni tylko ograniczoną liczbę hydrantów;
2. zapewnić dodatkowe przedsięwzięcia zabezpieczające oraz przeprowadzić dodatkowy instruktaż na czas konserwacji oraz na okres braku zasilania w wodę.

Usuwanie usterek

Tylko podzespoły, na przykład węże, prądownice, zawory odcinające, spełniające wymagania standardów dostawców lub mające dopuszczenia do stosowania w hydrantach wewnętrznych mogą być używane do wymiany, zastępując niewłaściwe w celu dalszego użytkowania.

Uwaga: Podstawą jest usunięcie wszystkich stwierdzonych usterek w możliwie jak najkrótszym czasie, tak by instalacja gaśnicza przywrócona została do właściwego stanu.

Etykiety konserwacji i przeglądów

Dane dotyczące konserwacji i przeglądu powinny być zapisane na etykiecie, która nie może zakrywać żadnych oznaczeń producenta. Na etykiecie powinny być umieszczone następujące dane:

- słowo "SPRAWDZONE ;
- nazwa i adres dostawcy hydrantu ;
- znak jednoznacznie identyfikujący osobę kompetentną; data (rok i miesiąc) kiedy konserwacja była przeprowadzona.

Oświetlenie awaryjne - ewakuacyjne

Instrukcja przeglądu corocznego oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego

1. Wykonać zewnętrze oględziny opraw oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego (czy nie ma uszkodzeń mechanicznych;
2. Sprawdzić czy oświetlenie bezpieczeństwa pojawi się w ciągu 1,5 s po zaniku oświetlenia podstawowego.
3. Sprawdzić czy oświetlenie ewakuacyjne pojawi się w ciągu 2 s po zaniku innego rodzaju oświetlenia elektrycznego.
4. Sprawdzić przy przeglądzie czy natężenie oświetlenie ewakuacyjnego nie jest mniejsze niż 1 lx.
5. Sprawdzić czy po zaniku napięcia akumulatory wmontowane w oprawy będą pracowały przez 2 godziny.

Instalacja wentylacji grawitacyjnej

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r - Prawo budowlane przewody kominowe (dymowe, spalinowe i wentylacyjne) powinny być poddawane okresowej kontroli, co najmniej raz w roku polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego.

Instalacja elektryczna oraz instalacja odgromowa

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r - Prawo budowlane instalacje elektryczna i odgromowa powinny być poddawane okresowej kontroli, co najmniej raz na 5 lat polegającej na sprawdzeniu stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Należy poddawać czynnościom konserwacyjnym i próbom nie rzadziej niż raz w roku.

Klapy i zawory pożarowe.

Przeglądy i konserwację należy wykonywać (prowadzić) zgodnie z zaleceniami producenta, jednak nie rzadziej niż raz w roku.

Drzwi przeciwpożarowe i bramy

Aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie drzwi, należy przynajmniej raz na 6 miesięcy poddawać drzwi okresowym przeglądom i konserwacji.

Przegląd okresowy powinien obejmować następujące czynności:

1) sprawdzenie funkcjonowania drzwi,
2) sprawdzenie szczeliny pomiędzy posadzką a skrzydłem (luz musi wynosić maksymalnie do 12 mm),
3) sprawdzenie powłoki lakierniczej,
4) sprawdzenie i ewentualne poprawienie mocowania zamków, rygli itp.
5) sprawdzenie stanu uszczelki,
6) regulacja samozamykaczy
7) przesmarowanie zawiasów i innych elementów ruchomych
8) dla drzwi zamontowanych na trzymaczach elektromagnetycznych należy sprawdzić ich prawidłowość funkcjonowania.

Po przeglądzie należy sporządzenie protokołu przeglądu serwisowego.

Oddymianie – klapy dymowe

Przeglądy i konserwację klap dymowych należy wykonywać (prowadzić) zgodnie z zaleceniami producenta. Przy przeglądzie i konserwacji należy szczególną uwagę zwrócić na:

1) sprawdzenie parametrów technicznych klap;
2) sprawdzenie zadziałania klap - za pomocą każdego z przycisków sterujących (zamknięcie i otwarcie);
3) sprawdzenie czasu otwarcia klap;
4) sprawdzenie kąta otwarcia klap;
5) sprawdzenie drzwi napowietrzających wraz z ich siłownikami.

XII. WYKAZ PRZEPISÓW

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego opracowano na podstawie następujących przepisów:

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1992 r. o ochronie przeciwpożarowej (Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1372 z późn. zm.).
2. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719, z poźn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz. U.z 2019 r. poz. 1065).

XIII. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

Załączniki.

1) Zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.
2) Protokół zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.
3) Zaświadczenie o przebytym szkoleniu przeciwpożarowym.
4) Oświadczenie o zapoznaniu się z treścią instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.
5) Karta aktualizacyjna Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

Załącznik nr 1

do instrukcji zabezpieczenia prac
pożarowo niebezpiecznych

Warszawa, dnia .....

ZEZWOLENIE nr
NA PRZEPROWADZENIE PRAC
POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

1. Miejsce pracy:

.....

.....

(pomieszczenie, stanowisko, instalacja)

2. Rodzaj pracy:

.....

.....

3. Czas pracy: dnia ..... od godziny ..... do godziny .....

4. Zagrożenie pożarowe/wybuchowe w miejscu pracy:

.....

.....

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru/wybuchu

.....

.....

6. Środki zabezpieczenia:

1) przeciwpożarowe

.....

.....

2) BHP

.....

.....

3) inne

.....

.....

7. Sposób wykonania pracy

.....

.....

.....

8. Odpowiedzialni za:

1) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac pożarowo niebezpiecznych:

Nazwisko .....

Wykonano .....

Podpis .....

2) wyłączenie spod napięcia

Nazwisko .....

Wykonano .....

Podpis .....

3) dokonanie analizy stężenia par cieczy, gazów, pyłów
W miejscu prac nie występują niebezpieczne stężenia.

Nazwisko .....

Wykonano .....

Podpis .....

4) stosowanie środków zabezpieczających, organizację pracy i instruktaż

Przyjąłem do wykonania Imię i nazwisko

Podpis .....

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac:
(zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w ust. 8)

Podpis wnioskującego –
Przewodniczącego Komisji .....
podpis

10. Prace zakończono dnia ..... godz. .....

Wykonał
.....
podpis

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań i okoliczności mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót	Skontrolował
.....	.....
podpis	podpis

Załącznik nr 2
do instrukcji zabezpieczenia prac
pożarowo niebezpiecznych

Warszawa, dnia .....

PROTOKÓŁ
ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOŻAROWEGO PRAC
POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

1. Nazwa i określenie pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac pożarowo-niebezpiecznych

.....

.....

2. Kategoria zagrożenia ludzi, obciążenie ogniowe oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu, miejscu wykonywania prac:

.....

.....

3. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występująca w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac pożarowo niebezpiecznych:

.....

.....

4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska pracy, urządzenia itp. na okres wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych:

.....

.....

.....

.....

5. Liczba i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac pożarowo niebezpiecznych:

.....

.....

6. Środki i sposoby alarmowania współpracowników i straży pożarnej w przypadku powstania pożaru:

.....

.....

.....

.....
.....
.....

7. Osoba (osoby) odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac pożarowo niebezpiecznych :

.....
.....

8. Osoba (osoby) odpowiedzialne za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku prac pożarowo niebezpiecznych:

.....
.....

9. Osoba (osoby) zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac pożarowo niebezpiecznych po ich zakończeniu :

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Podpisy członków komisji

.....
.....
.....

Załącznik nr 3

.....
(imię i nazwisko)/

.....
(stanowisko)/

Warszawa, dnia .....

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi w garażu podziemnym i części biurowej budynku mieszkalnego wielorodzinnego z częścią usługową i garażem podziemnym przy ul. Skaryszewskiej 3 w Warszawie.

W szczególności znane mi są zasady i sposoby:

1) zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów na stanowisku pracy i na terenie obiektu,
2) postępowania na wypadek powstania pożaru,
3) użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych,
4) zasady oraz warunki ewakuacji z budynku.

.....
.....
(podpis prowadzącego szkolenie wstępne)

.....
/podpis składającego oświadczenie /

Załącznik nr 4

.....
(imię i nazwisko)/

.....
(stanowisko)/

Warszawa, dnia .....

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego obowiązującą w garażu podziemnym i części biurowej budynku mieszkalnego wielorodzinnego z częścią biurowa i garażem podziemnym przy ul. Skaryszewskiej 3 Warszawie. Postanowienia przedmiotowej instrukcji przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(podpis składającego oświadczenie)

Załącznik nr 5

KARTA AKTUALIZACYJNA INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

L.P.	Aktualizowane zagadnienia	Data aktualizacji	Podpis osoby uprawnionej
1.	Aktualizacja planów ewakuacyjnych, planu sytuacyjnego oraz stron 5, 22, 31. Wskazanie miejsca zbiórki do ewakuacji, Dodanie karty aktualizacyjnej.	30 GRUDNIA 2022r. INSPEKTOR OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ SIOPA/52/2019/1/11 Eryka Agnieszka Wilkiewicz FIRE COMPANY SERWIS PPOŻ. MICHAŁ WILKIEWICZ ul. Pory 78, 02-757 Warszawa tel. 798-528-528 NIP:521-347-11-57 REGON:146469502	

BUDYNEK MIESZKALNY Z CZĘŚCIĄ BIUROWĄ I GARAŻEM PODZIEMNYM
UL.SKARYSZEWSKA 3, WARSZAWA, KONDYGNACJA +7

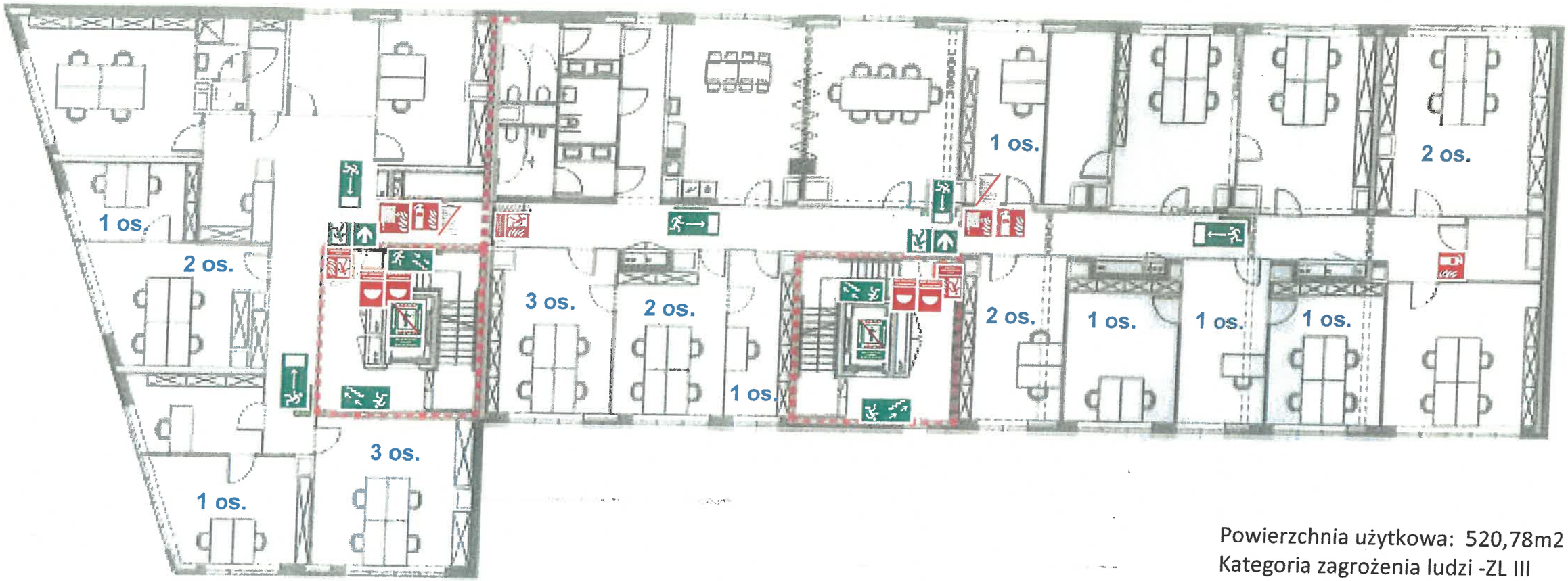

ALARMOWANIE

W RAZIE POŻARU

- POWIADOM PAŃSTWOWĄ STRAŻ POŻARNĄ TEL.

998 lub 112

- OCHRONĘ OBIEKTU

EWAKUACJA

W PRZYPADKU ZAGROŻENIA LUB ALARMU:

- NIE STWARZAJ PANIKI
- OPUŚĆ SZYBKO BUDYNEK NAJBLIŻSZYM WYJŚCIEM EWAKUACYJNYM ALBO PODPORZĄDKUJ SIĘ POLECENIOM OSOBY KIERUJĄCEJ EWAKUACJĄ

LEGENDA:

- WYJŚCIE EWAKUACYJNE - Wyjście ewakuacyjne
- Kierunek ewakuacji
- Kierunek do drzwi ewakuacyjnych
- Gaśnica proszkowa
- Hydrant wewnętrzny
- Drzwi przeciwpożarowe
- Uruchamianie klap dymowych
- Przeciwpożarowy wyłączni prądu
- Instrukcja na wypadek pożaru
- Nie korzystać z windy w razie pożaru

Powierzchnia użytkowa: 520,78m2
Kategoria zagrożenia ludzi -ZL III
Liczba użytkowników - ok. 21
Obciążenie ogniowe -do 500 MJ/m2
Brak stref zagrożonych wybuchem

BUDYNEK MIESZKALNY Z CZĘŚCIĄ BIUROWĄ I GARAŻEM PODZIEMNYM UL. SKARYSZEWSKA 3, 03-802 WARSZAWA
Rysunek: Plan ewakuacji, piętro+7
Skala: 1:150/A4
Data : GRUDZIEŃ 2022
Podpis: INSPEKTOR OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ SIOPA/IS/2019/1/117 Eryka Agnieszka Wilkiewicz

BUDYNEK MIESZKALNY Z CZĘŚCIĄ BIUROWĄ I GARAŻEM PODZIEMNYM
UL.SKARYSZEWSKA 3, WARSZAWA, PARTER

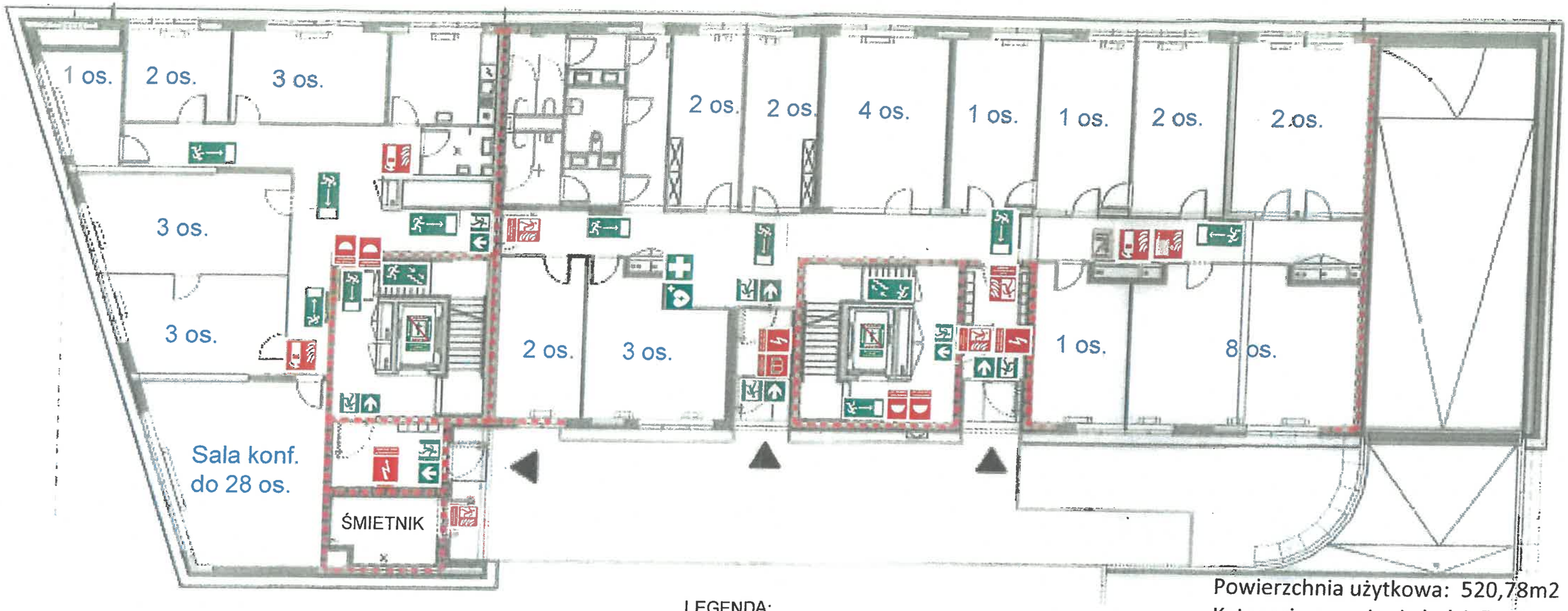

ALARMOWANIE

W RAZIE POŻARU

- **POWIADOM PAŃSTWOWĄ STRAŻ POŻARNĄ TEL.**

998 lub 112

- **OCHRONĘ OBIEKTU**

EWAKUACJA

W PRZYPADKU ZAGROŻENIA LUB ALARMU:

- **NIE STWARZAJ PANIKI**
- **OPUŚĆ SZYBKO BUDYNEK NAJBLIŻSZYM WYJŚCIEM EWAKUACYJNYM ALBO PODPORZĄDKUJ SIĘ POLECENIOM OSOBY KIERUJĄCEJ EWAKUACJĄ**

LEGENDA:

- WYJŚCIE EWAKUACYJNE - Wyjście ewakuacyjne
- Kierunek ewakuacji
- Kierunek do drzwi ewakuacyjnych
- Gaśnica proszkowa
- Hydrant wewnętrzny
- Drzwi przeciwpożarowe
- Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
- Uruchamianie klap dymowych
- Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
- instrukcja na wypadek pożaru
- Apteczka I pomocy
- Defibrylator AED
- Nie korzystać z windy w razie pożaru

Powierzchnia użytkowa: 520,78m2
Kategoria zagrożenia ludzi -ZL III
Liczba użytkowników - ok. 39
Obciążenie ogniowe -do 500 MJ/m2
Brak stref zagrożonych wybuchem

BUDYNEK MIESZKALNY Z CZĘŚCIĄ BIUROWĄ I GARAŻEM PODZIEMNYM UL. SKARYSZEWSKA 3, 03-802 WARSZAWA
Rysunek: Plan ewakuacji, PARTER
Skala: 1:150/A4
Data : GRUDZIEŃ 2022
Podpis: INSPEKTOR OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ SIOPA/83/2019/1/11 Eryka Agnieszka Wilkiewicz

BUDYNEK MIESZKALNY Z CZĘŚCIĄ BIUROWĄ I GARAŻEM PODZIEMNYM
UL.SKARYSZEWSKA 3, WARSZAWA, GARAŻ -1

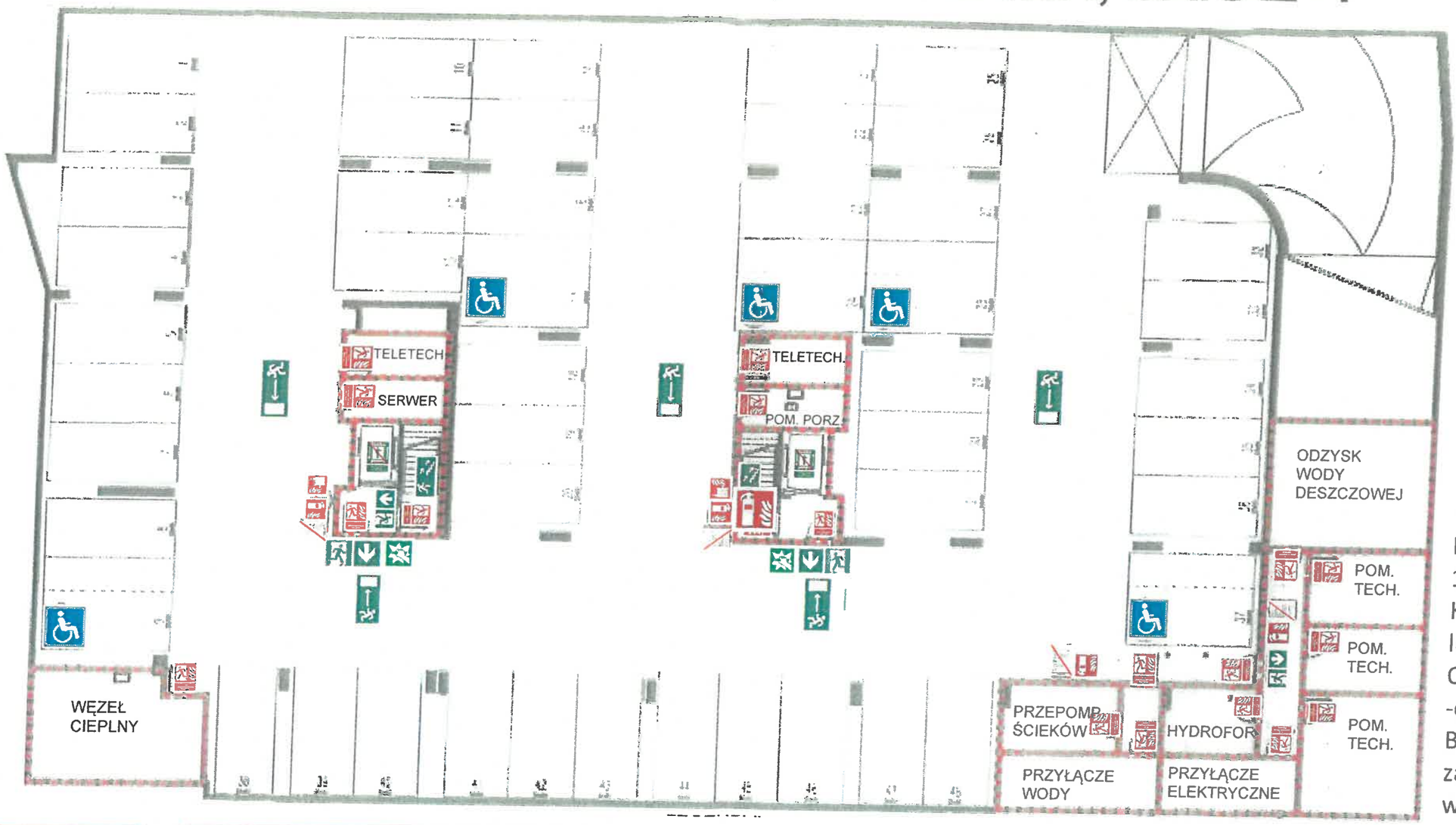

Powierzchnia: 1432,64m2
Kategoria zagrożenia ludzi -PM
Obciążenie ogniowe -do 500 MJ/m2
Brak stref zagrożonych wybuchem

ALARMOWANIE

W RAZIE POŻARU

- POWIADOM PAŃSTWOWĄ STRAŻ POŻARNĄ TEL.

998 lub 112

- OCHRONĘ OBIEKTU

EWAKUACJA

W PRZYPADKU ZAGROŻENIA LUB ALARMU:

- NIE STWARZAJ PANIKI
- OPUŚĆ SZYBKO BUDYNEK NAJBLIŻSZYM WYJŚCIEM EWAKUACYJNYM ALBO PODPORZĄDKUJ SIĘ POLECENIOM OSOBY KIERUJĄCEJ EWAKUACJĄ

- Wyjście ewakuacyjne
- Kierunek ewakuacji
- Drzwi ewakuacyjne
- Gaśnica proszkowa
- Hydrant wewnętrzny
- Drzwi przeciwpożarowe
- Uruchamianie klap dymowych
- Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
- instrukcja na wypadek pożaru
- Nie korzystać z windy w razie pożaru

BUDYNEK MIESZKALNY Z CZĘŚCIĄ BIUROWĄ I GARAŻEM PODZIEMNYM
UL. SKARYSZEWSKA 3, 03-802 WARSZAWA

Rysunek: Plan ewakuacji, GARAŻ -1

Skala: 1:150/A4

Data : GRUDZIEŃ 2022

Podpis:

Eryka Agnieszka Wilkiewicz

PLAN SYTUACYJNY

BUDYNEK MIESZKALNY Z CZĘŚCIĄ BIUROWA I GARAŻEM PODZIEMNYM

UL. SKARYSZEWSKA 3, 03-802 WARSZAWA

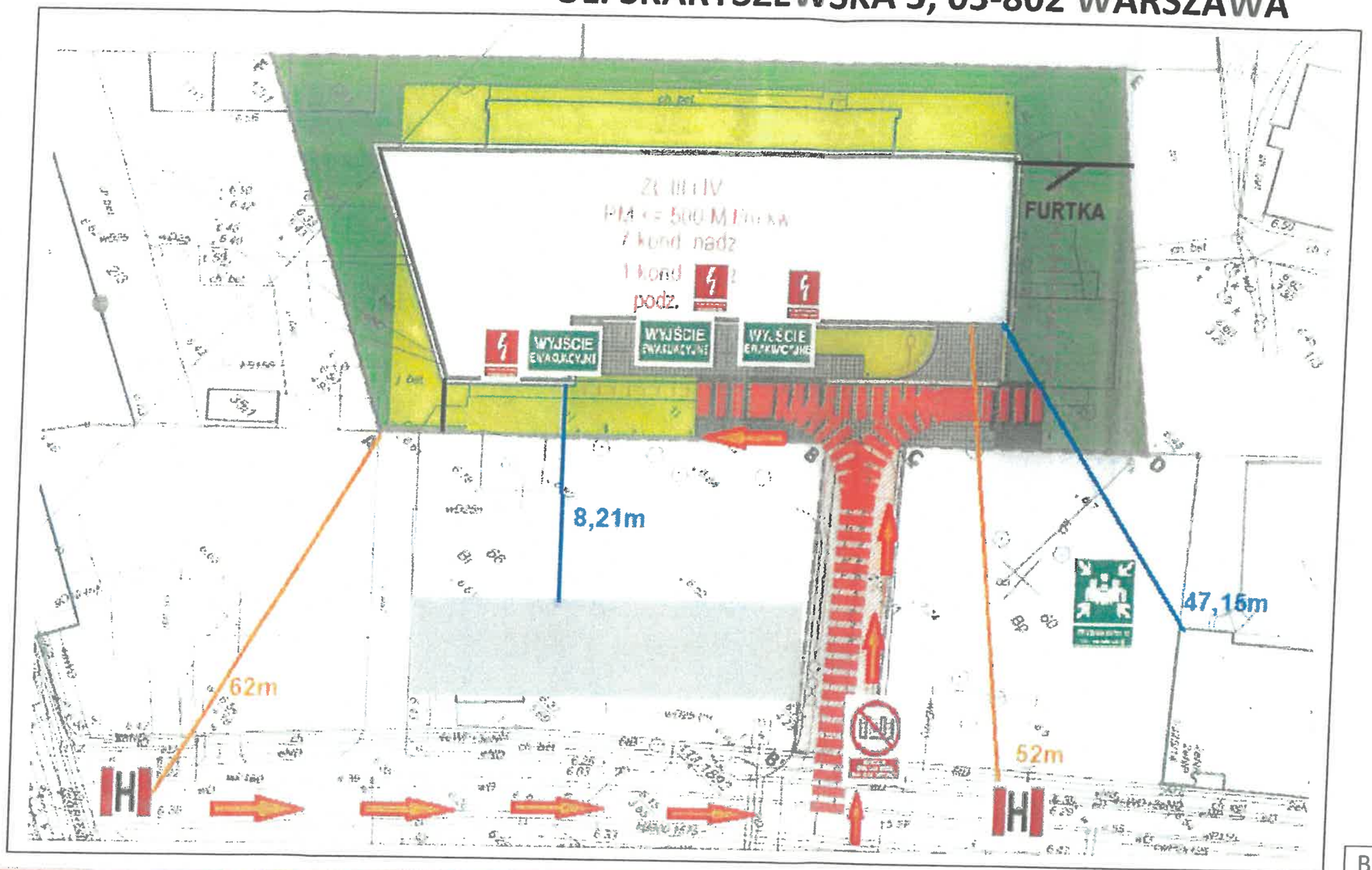

LEGENDA	
H	- podziemny hydrant zewnętrzny
	- miejsce zbiórki do ewakuacji
WYJŚCIE EWAKUACYJNE	- wyjście ewakuacyjne
ZL III, IV, PM	- strefa zagrożenia ludzi
	-przeciwpożarowy wyłącznik prądu
	-droga pożarowa

ALARMOWANIE

W RAZIE POŻARU

- POWIADOM PAŃSTWOWĄ STRAŻ POŻARNĄ TEL.

998 lub 112

OCHRONĘ OBIEKTU

EWAKUACJA

W PRZYPADKU ZAGROŻENIA LUB ALARMU:

- NIE STWARZAJ PANIKI
- OPUŚĆ SZYBKO BUDYNEK NAJBLIŻSZYM WYJŚCIEM EWAKUACYJNYM ALBO PODPORZĄDKUJ SIĘ POLECENIOM OSOBY KIERUJĄCEJ EWAKUACJĄ

Kubatura budynku : 28 119,4 m 3
Powierzchnia użytkowa całkowita: 4 154,85 m2
ilość kondygnacji nadziemnych: 7,
ilość kondygnacji podziemnych - 1
ilość osób lok. użytkowe łącznie- ok.50
Kategoria zagrożenia ludzi - ZLIII, ZL IV, PM
Gęstość obciążenia ogniowego -poniżej 500MJ/m2
Brak stref zagrożenia wybuchem

Budynek mieszkalny z częścią biurowa i garażem podziemnym ul. Skaryszewska 3, Warszawa
Rysunek: Plan sytuacyjny
Skala: 1:150/A3
Data: GRUDZIEŃ 2022
Podpis: INSPEKTOR OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ SIOPA/53/2019/A/II Eryka Agnieszka Wilkiewicz